

Lena Warrers tale ved protestmødet mod Barsebäckværket

Taler

Lena Warrer
Medlem af OOA

Dato

1. juli 1998

Sted

Rådhuspladsen, København

Omstændigheder

Denne tale er indhentet efter aftale med Organisationen til Oplysning om Atomkraft.

Kære venner

Kampen for at få lukket Barsebäck-værket har været lang, meget lang. Vi har været tæt på et par gange. Men hvad politikere kaldte for "uigenkaldelige" trufne beslutninger om lukning – dem har man uden at skamme sig trukket tilbage igen! Skuffelsen og vreden har været stor, meget stor.

Jeg er meget glad for mine to børn, 10 og 12 år gamle. Det er jeg ikke kun fordi, de er dejlige – men også fordi når jeg ser på dem, så kan jeg se at tiden går. For hvis man til daglig kun beskæftiger sig med den svenske atomkraftafvikling, så bliver man sgu helt bange for, at tiden skulle været gået i stå! Den svenske regerings beslutning burde jo have været taget og gennemført for ihvertfald 15 år siden. Men nu – endelig – er beslutningen taget og højt HURRA for det. DET KU' VÆRE SÅ GODT – MEN SÅ ER DET FAKTISK SKIDT!

Det ku' være så godt, fordi den svenske regering og rigsdag havde givet et løfte om at lukke den første af Barsebäck's to reaktorer senest i dag – den 1. juli. I OOA havde vi længe planlagt en stor glædesfest her i dag. Hvor kunne det have været dejligt at stå her sammen – og juble over, at truslen mod København og resten af Danmark med et var blevet halveret! At – sammen – kunne opleve og glædes over at GU NYTTER DET, når folk slutter sig sammen i græsrodsbevægelser og kæmper med fælles kræfter for en miljøvenlig fremtid uden atomkraft. Det er jo ikke OOA alene, der har ført den lange kamp mod Barsebäck. Det er alle jer og resten af de 73% Barsebäck-modstandere i den danske befolkning, som desværre ikke allesammen kunne være her i dag. Det er

fagforeninger, miljøbevægelser og andre grupperinger, og ikke mindst folketinget, regeringen og enkelt-politikere, der i denne sag fuldt ud har støttet op bag det store flertal af Danmarks befolkning.

Ja, det ku' være så godt – men det er faktisk skidt, fordi Barsebäcks svensk-norsk-tyske ejer nu forsøger at sabotere lukningen gennem at anlægge retssager mod den svenske regering. Det har man gjort af rent privat-økonomiske interesser – og dette til trods for, at Barsebäcks ejer er blevet lovet fuld erstatning for den lukkede reaktor. Men hvad er det da, som Barseback og ejeren "Sydkraft" er så utilfredse med?

Lukningen af Barsebäck er et led i den svenske omstilling af energi-systemet til at blive et bæredygtigt og økologisk holdbart energi-system baseret på tekniske energibesparelser og på vedvarende og fornyelige svenske energikilder, som f.eks. biobrændsel og vindkraft. Desuden skal man ikke længere anvende, hvad der svarer til halvdelen af atomkraftstrømmen, til el-varme. Overskudsvarme fra elproduktion skal ikke længere smides ud, men i stedet anvendes til at opvarme huse med. Sverige er i gang med en omstilling for miljøet og helt i samfundets interesse. Det her er, hvad atom-industrien er utilfredse med!

Men det er ikke kun skidt – det er faktisk værre endnu...

Barsebäck og Sydkraft hævdede, at en lukning ville give det private el-selskab store økonomiske tab og forringe selskabets konkurrenceevne. Derfor anlagde man retssagerne mod den svenske regering. Samtidig med det gav Sydkraft politikere og befolkning indtryk af, at man måske da nok kunne være interesseret i at indgå en frivillig lukningsaftale med regeringen, hvis den svenske regering gik med på Sydkrafts forhandlingskrav – og hvis altså erstatningen var fordelagtig nok!

Der har længe været ført forhandlinger i sagen, men nu er der pludselig skabt usikkerhed om, hvorvidt Sydkraft fører seriøse forhandlinger med regeringen. Den svenske energiminister kritiserer nemlig Syd-kraft for at have skiftet holdning i Barsebäck-forhandlingerne. Det skete efter, at man med norsk støtte fik valgt koncernchefen i det store tyske el-selskab "PreussenElektra", til ny formand for Sydkrafts bestyrelse. Ifølge den tyske formand er Sydkrafts hovedinteresse nu ikke længere en frivillig aftale, men derimod at få lukningen af Barsebäck retsligt prøvet gerne også i EU-domstolen.

Den tyske formand tror nemlig, at der kan findes interesse hos andre private el-selskaber i Europa for at få en EU-dom, der kan skabe precedentens i forhold til lignende politiske lukningsbeslutninger pelvis i Tyskland! Man skal her huske på, at PreussenElektra har en stor andel atomkraft blandt sine el-værker!!!

Det er bare for meget! Barsebäcks fortsatte drift er en trussel mod vores sikkerhed og fremtid – det tager man ikke hensyn til. At strømmen fra Barsebäck er i overskud – det tager man heller ikke med i betragtning. Man kan simpelthen lukke hele Barsebäck-værket i dag, uden at de svenske el-forbrugere kommer til at mangle strøm. At sikkerheden desuden i dag er helt i bund på Barsebäck, det tager man heller ikke hensyn til. Alt dette er tilsyneladende helt uden betydning, når det handler om et privat el-selskabs økonomiske indtjening og forventede overskud. Vi må konstatere, at grunden til at man forsøger at blokere den demokratisk besluttede lukning, det er for økonomisk vindings skyld og i håbet om, at kunne anvende domsafgørelser i EU til at holde bl.a. de tyske atomkraftværker i drift!

Det er ikke bare for meget! Det er en kæmpe skandale. Det er intet mindre end en demokratisk kernénedsmeltning!

At få lukket Barsebäck vil ikke kun være godt for befolkningerne i Danmark og Sverige. Men at Sverige som det første land lukker, hvad atom-industrien selv kalder for en "teknisk set høj-kvalitets reaktor", det vil være af meget stor betydning i et internationalt perspektiv. Der er nemlig flere andre lande, der fører en opslidende kamp for at få lukket et nabolands atomkraftværk.

I Luxemborg har de længe kæmpet for at få lukket det kæmpemæssige franske Cattenom-atomkraftværk, Østrig måtte for få uger siden opleve Mohovce-atomkraftværket startet op i Slovakiet, trods stærke og gentagne krav fra Østrig om at få skrottet det livsfarlige værk. For slet ikke at tale om Hviderusland, naboland til Ukraine med katastrofereaktoren "Tjernobyl". Hviderusland er det land, som blev hårdest ramt af den radioaktive forurening fra Tjernobyl. Befolkningen lider i dag ikke kun af følgerne af katastrofen, men lider også under truslen fra det, der er tilbage af atomkraftværket. Sikkerheden er horribel, og for blot et par uger siden, skete der endnu en ulykke på den igangværende reaktor med et radioaktivt udslip til omgivelserne! Og risikoen for et nyt og katastrofalt stort udslip fra den havarede og midlertidigt indkapslede reaktor vokser dag for dag.

Katastrofen på Tjernobyl-værket den 26. april 1986 gjorde det tydeligt for alle, at radioaktivitet ikke respekterer landegrænser. Anvendelsen af atomkraft er et globalt anliggende - det er vores allesammens anliggende. Vi er derfor i vores gode ret til at kræve de farlige øst-europæiske atomkraftværker, som Ignalina, Tjernobyl, Murmansk, Sosnovy Bor, og hvad de nu hedder allesammen, lukket. Men vi er endnu mere i vores gode ret til at kræve det fejlplacerede Barseback-værk lukket. Det skal være begge reaktorer og det skal være nu!

Striden om Barsebäcks lukning er langt fra afgjort. Den svenske domstol har ikke truffet beslutning endnu. Man har udskudt lukningen af Barsebäck 1, og det er meget kritisabelt. Men det er vigtigt nu at holde os selv og hinanden fast på, at domsafgørelsen – kommer meget vel kan betyde, at Barsebäck 1 lukkes. Det har været når den vel godt at høre, at danske politikere og regering vil fortsætte sit stærke pres på Sverige. Også vi i OOA vil naturligvis fortsætte kampen for en Barsebäck-fri fremtid. Vi kan ikke gøre det alene. Vi behøver stadig opbakning fra jer og den øvrige befolkning. Lad os ved fælles fra jer anstrengelser sørge for, at Barsebäck lukker og forbliver lukket!

HERMED TAKKER JEG FOR OOA.

Kilde

Organisation til Oplysning om Atomkraft

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Demonstrationstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lena-warrers-tale-ved-protestmodet-mod-barsebackvaerket>